

Kunstneriske inntekter blant norske filmregissører

Mari Torvik Heian og Knut Løyland

TF-notat nr. 17/2008

TF-notat

Tittel:	Kunstneriske inntekter blant norske filmregissører
TF-notat nr:	17/2008
Forfatter(e):	Mari Torvik Heian og Knut Løyland
Dato:	15.12.2008
Gradering:	Åpen
Antall sider:	14
ISSN:	0802-3662
Pris:	100 kroner
	Kan også lastes ned gratis som pdf fra telemarksforskning.no

Prosjekt:	Kunstnerisk inntekt blant norske filmregissører
Prosjektnr.:	20081180
Prosjektleder:	Knut Løyland
Oppdragsgiver(e):	Norske Filmregissører

Resyme:

Norske filmregissører har gitt Telemarksforskning i oppdrag å presentere inntektstall for deres medlemmer. Dataene som er benyttet er hentet fra undersøkelsen av kunstnerens aktivitet, arbeids- og inntektsforhold som er gjennomført av Telemarksforskning på oppdrag fra Kultur- og kirkedepartementet.

Forord

Dette notatet er skrevet på oppdrag fra organisasjonen Norske filmregissører (NFR) og presenterer inntektstall for deres medlemmer. Disse er sammenliknet med filmregissører som ikke er medlem i NFR. Tabellene som presenteres er laget på grunnlag av datamaterialet fra undersøkelsen om kunstnernes aktivitet, arbeids- og inntektsforhold som er gjennomført av Telemarksforskning på oppdrag fra Kultur- og kirkedepartementet.

Knut Løyland

Forsker

Innhold

Om oppdraget	5
Litt om datagrunnlaget i Kunstnerundersøkelsen	5
Filmregissørene.....	6
Kunstneriske inntekter blant filmregissørene	7
Kunstnerisk inntekt og kjønn	9
Totalinntekt.....	11
Hvor mange livnærer seg som filmregissører i Norge?	12
Oppsummering	13

Om oppdraget

Organisasjonen Norske filmregissører (NFR) har gitt Telemarksforskning i oppdrag å presentere inntektstall for deres medlemmer, og sammenlikne disse med filmregissører som er medlemmer i andre organisasjoner, hovedsakelig i Norsk filmforbund (NFF). Resultatene er presentert i form av kommenterte tabeller. Tabellene er laget på grunnlag av datamaterialet fra undersøkelsen av kunstneres aktivitet, arbeids- og inntektsforhold (heretter Kunstnerundersøkelsen) som er gjennomført av Telemarksforskning på oppdrag fra Kultur- og kirkedepartementet.

Først gis en kort redegjørelse for datagrunnlaget som er benyttet i Kunstnerundersøkelsen generelt og grunnlaget for tabellene om filmregissørene spesielt. Deretter følger et avsnitt om kunstneriske inntekter blant filmregissørene, etterfulgt av et avsnitt om hvordan kunstneriske inntekter er fordelt mellom menn og kvinner. Vi gir også en oversikt over regissørens totale inntekt, sammenliknet med andre kunstnergrupper. Til slutt gis en oversikt over hvor mange av NFRs medlemmer som i all hovedsak lever av sitt virke som regissører, sammenliknet med regissører som ikke er medlemmer. I tillegg sammenliknes disse med samlekategorien ”Andre filmkunstnere”.

Litt om datagrunnlaget i Kunstnerundersøkelsen

Utvalget til undersøkelsen er trukket fra medlemsregistrene til 33 kunstnerorganisasjoner i Norge. Rundt 9000 kunstnere mottok spørreskjema, hvorav ca 40 % besvarte. Spørreskjemadataene gir informasjon om kunstnerens bakgrunn, utdanning, yrkesdeltakelse, arbeidstid, inntekt fra kunstnerisk, kunstnerisk tilknyttet og ikke-kunstnerisk arbeid, samt informasjon om pensjons- og sykepengeordninger. I tillegg til spørreskjemadata er undersøkelsen basert på registerinformasjon fra Statistisk Sentralbyrå, som blant annet gir informasjon om kunstnerens kjønn, alder, bosted og ulike typer inntekt. Denne informasjonen omfatter også kunstnere i medlemsregistrene som ikke var med i utvalget til spørreskjemaundersøkelsen.

I tillegg til å avgrense kunstnerbefolkningen til de 33 kunstnerorganisasjonene, ble det også foretatt en avgrensning etter hvorvidt respondentene er yrkesaktive kunstnere eller ikke. For å regnes som kunstnerisk aktiv, må en ha vært kunstnerisk aktiv de siste fem årene (fra 2002-2006). Studenter med mindre enn 10 000 kroner i kunstnerisk inntekt i

2006 regnes ikke som aktive. Heller ikke norske kunstnere med fast bopel i utlandet omfattes av denne undersøkelsen.

I rapporten er det videre benyttet en inndeling i 20 ulike kunstnergrupper. "Filmkunstnere" er en av gruppene, og inneholder både filmregissører, filmfotografer og kategorien som i spørreskjemaet er kalt "annen filmarbeider". Hovedsakelig har disse medlemskap i Norsk Filmforbund og i Norske filmregissører (Heian m.fl. 2008¹).

Filmregissørene

Det ble sendt ut spørreskjema til 60 medlemmer av Norske filmregissører, hvorav 35 svarte. Dette tilsvarer en svarprosent på snaut 60 %. Ved hjelp av registerdata for populasjonen, finner vi at representativiteten til de som har svart er svært god mht inntekt (pensjonsgivende inntekt), jf Heian, Løyland og Mangset 2008, Tabell 8-1, side 195-196). Det er derfor liten grunn til å tro at det er store skjevheter i inntektsmålene som følge av skjev representasjon. Det er likevel viktig å være klar over at det er få personer det her er snakk om og at usikkerheten kan være stor ved oppdeling av materialet i flere kategorier som alder, kjønn osv.

Av 32 aktive medlemmer av NFR er 31 plassert i kategorien "Filmkunstner" som kunstnerisk hovedyrke. Videre er 72 av de 86 aktive medlemmene i Norsk filmforbund som har svart på spørreskjema, plassert i denne kategorien.² I tillegg har ni respondenter fra andre organisasjoner oppgitt filmkunstner som kunstnerisk hovedyrke. Det vil si at 112 respondenter har oppgitt filmkunstner som kunstnerisk hovedyrke, uavhengig av organisasjonstilhørighet.

Etter våre kriterier for kunstnerisk yrkesaktivitet, er det 3 % blant Norske filmregissørers medlemmer som ikke er aktive. Til sammenlikning er det i gjennomsnitt 17 % som ikke er aktive i hele utvalget, det vil si når vi ser alle kunstnergruppene samlet. I alt har 53 aktive kunstnere oppgitt filmregissør som sitt kunstneriske hovedyrke. Av disse er 30 med-

---

¹ Heian, M. T., K. Løyland og P. Mangset (2008): Kunstnernes aktivitet, arbeids- og inntektsforhold, 2006. Telemarksforskning. Rapport nr. 241. Revidert utgave. 2008.

² Blant NFFs medlemmer var svarprosenten drøyt 42 %. 14 medlemmer i NFF har oppgitt andre kunstneriske hovedyrker.

lemmer av Norske filmregissører. De resterende 23 er hovedsakelig medlemmer av Norsk filmforbund, og noen få i andre kunstnerorganisasjoner. Vi har altså to hovedgrupper av (organiserte) filmregissører i Norge. De som er organisert i Norske filmregissører og de som er organisert i Norsk filmforbund. I tillegg er det nok noen uorganiserte og utenlandsboende som er kunstnerisk aktive. Disse omfattes imidlertid ikke av denne undersøkelsen.

Rundt 40 % av Norske filmregissørers aktive medlemmer er kvinner. Over 90 % er bosatt i Oslo-området (Oslo/Akershus). Når det gjelder alderssammensetning er 7 % under 30 år, 37 % mellom 30 og 40, 28 % mellom 40 og 50, 13 % mellom 50 og 60, 12 % mellom 60 og 70 og 3 % over 70 år.

Kunstneriske inntekter blant filmregissørene

Kunstnerundersøkelsen viser at fordelingen av kunstneriske inntekter i kunstnerbefolkningen er skjev. Med det menes at gjennomsnittsinntekten til kunstnere er høyere enn den typiske inntekten blant kunstnere (medianinntekten). Det skyldes at det ofte er noen få kunstnere som har stor kunstnerisk suksess, og derfor også ofte stor økonomiske suksess, som trekker gjennomsnittsinntekten opp.

Denne skjevheten er illustrert i Tabell 1, der vi ser at et mindretall med høye inntekter trekker gjennomsnittsinntekten opp, slik at den ofte er langt høyere enn den typiske inntekten (medianinntekten). Ulikhetene i inntekt gjelder innad i kunstnergruppene, men også mellom kunstnergruppene.³ Ser vi på gjennomsnittlig kunstnerisk inntekt, er det bortimot 270 000 kroner i forskjell mellom den gruppen som ligger lavest (kunstneriske fotografer) og den gruppen som ligger høyest (populærkomponister). Medlemmer i Norske filmregissører plasserer seg som den gruppen med tredje høyest kunstnerisk inntekt. De har en gjennomsnittlig kunstnerisk inntekt som er bortimot 80 000 kroner høyere enn gjennomsnittsinntekten til kunstnerbefolkningen totalt. Denne forskjellen øker imidlertid

---

³ Kunstneriske inntekter omfatter inntekter fra kunstnerisk arbeid, enten som lønn eller fra næring, samt inntekter fra stipender og vederlag. Mer presist er kunstneriske inntekter beregnet ved å trekke kunstnerisk tilknyttet og ikke-kunstnerisk inntekt fra registerbaserte opplysninger om samlet lønns- og næringsinntekt. Kapitalinntekt i form av utbytte fra kunstnerisk virksomhet inngår som beregning av kunstnerisk inntekt. For nærmere beskrivelse av beregningen av kunstneriske inntekter og definisjonen av ulike inntektsbegreper som er benyttet, se rapporten "Kunstnernes aktivitet, arbeids- og inntektsforhold, 2006" (Heian m.fl. 2008:138-141).

ikke når vi ser på medianinntekten.⁴ Det betyr at skjevheten i kunstneriske inntekter for filmregissørene omtrent er på linje med den man finner i kunstnerbefolkningen for øvrig.

Filmregissører som ikke er medlemmer av NFR, har en gjennomsnittlig kunstnerisk inntekt på i underkant av 180 000 kroner, det vil si godt under NFRs medlemmer. Medianinntekten til filmregissører som ikke er medlemmer i NFR er kun 110 000 kroner, og havner dermed i nedre inntektssjikt blant kunstnergruppene.

Hvorfor finner vi denne ulikheten i inntekt mellom regissører som er medlemmer og ikke er medlemmer i NFR? En viktig årsak er trolig at kriteriet for medlemskap i NFR er langt strengere enn i Norsk filmforbund. For medlemskap i Norske filmregissører kreves dokumentasjon som erfaren film og/eller fjernsinsregissør. Det innebærer enten å ha registrert en eller flere langfilmer eller å ha regissert tre eller flere profesjonelle produksjoner som er vist offentlig (<http://www.filmdir.no>). Med andre ord er medlemmer av NFR allerede etablert med sin kunstneriske virksomhet før de blir medlemmer.

I Norsk filmforbund er det også faste kriterier for opptak, men terskelen er lavere. På Filmforbundets nettsider heter det at "[...]alle som arbeider profesjonelt i norsk film, video og fjernsinsproduksjon, kan søke medlemskap i Norsk Filmforbund. [...]For å bli medlem må søkeren ha minimum 60 % av sin årsinntekt fra film-, video- og fjernsinsproduksjon, eller ha en fagutdanning med varighet av to år eller mer" (<http://www.filmforbundet.no>). Dersom en har filmfaglig utdanning, stilles det altså ikke spesielle krav til yrkesaktivitet.

Forskjellene i opptakskrav resulterer også i ulikheter i alderssammensetningen i de to organisasjonene. I Filmforbundet er bortimot en tredjedel under 30 år, mens blant Norske filmregissørers medlemmer er andelen under 30 år bare 7 %.

---

⁴ Medianinntekten vil si inntekten til den kunstneren som er midt i fordelingen når kunstnerne er rangert fra laveste til høyest inntekt. Derfor også betegnelsen inntekten til den typiske kunstneren.

Tabell1. Inntekt fra kunstnerisk arbeid. Gjennomsnitt, prosenttiler og standardavvik. Tusen 2006-kroner.⁵

	<i>N</i>	<i>Kunstnerisk inntekt</i>	<i>Median (50 %)</i>	<i>1. kvartil (25 %)</i>	<i>3. kvartil (75 %)</i>	<i>Standardavvik</i>
Billedkunstnere	343	86,4	38,3	-1,7	145,3	188,1
Kunsthåndverkere	217	109,4	82,7	13,9	171,0	145,9
Kunstneriske fotografer	41	61,9	7,0	-26,7	114,5	149,9
Designere og illustratører	109	235,2	196,0	12,0	370,8	255,4
Interiørarkitekter	52	274,9	306,3	46,7	414,7	235,2
Skjønnlitterære forfattere	158	216,6	164,1	39,7	255,1	383,3
Dramatikere	39	225,5	161,6	56,0	315,9	248,0
Oversettere	60	233,1	233,9	93,3	344,7	174,4
Faglitterære frilansere	86	196,4	126,9	4,0	368,3	204,5
Kunstkritikere	27	146,6	81,2	8,2	239,0	192,8
Skuespillere og dukkespillere	267	263,3	265,7	109,7	384,1	201,7
Scenestruktører	33	250,3	276,7	59,4	385,4	201,8
Scenografer m.m.	21	240,3	262,7	69,0	370,7	172,4
Filmkunstnere	109	227,0	211,1	75,1	334,1	239,9
- Filmregissører i NFR	30	269,7	229,3	126,8	334,1	290,6
- Filmregissører i NFF	23	177,8	110,7	2,9	293,1	239,8
- Andre filmkunstnere	56	224,3	231,7	72,8	343,3	208,4
Dansere	76	148,9	123,0	-	-	131,1
Koreografer	27	110,8	94,7	-	-	129,2
Musikere, sangere og dirigenter	322	209,5	193,0	39,8	349,1	178,7
Komponister	72	168,2	158,5	60,2	252,1	155,9
Populærkomponister	64	329,6	134,9	10,3	321,2	740,6
Folkekunstnere	25	197,3	171,1	69,8	290,1	170,1
Diverse andre kunstnergrupper	122	149,9	48,0	1,2	232,7	224,2
Alle (populasjonsveid gjennomsnitt)	2272	191,1	154,5	32,9	295,0	220,8

Kunstnerisk inntekt og kjønn

Medlemmer i NFR skiller seg fra de andre kunstnergruppene (med unntak av designere og illustratører) ved at kvinner har høyere kunstnerisk gjennomsnittsinntekt enn menn. Blant regissører som ikke er medlemmer i NFR og i kategorien ”andre filmkunstnere” er

⁵ Inntekten i første kvartil viser til den kunstneren med høyest inntekt blant de 25 % med lavest inntekt. Tredje kvartil er inntekten til den kunstneren som tjener minst blant de 25 % som tjener mest. Standardavvik er et mål på spredning rundt gjennomsnittet.

det derimot, som i de fleste andre gruppene, menn som har høyest kunstnerisk inntekt. Hva kan denne utradisjonelle ulikheten skyldes? De siste årene har det, blant annet fra kulturpolitisk hold, vært rettet fokus mot kjønnsaspekter på filmområdet. Dette har medført utredninger og debatter knyttet til ordninger som kan styrke kvinners deltakelse på dette området (Enehaug, Hetle m.fl 2004).⁶ Hvorvidt og evt hvorfor et slikt fokus kan ha gitt resultater blant etablerte kvinnelige regissører i større grad enn ellers på filmområdet, er imidlertid vanskelig å forklare på bakgrunn av våre data.

Tabell 2. Kunstneriske inntekter etter kjønn og kunstnergruppe. Gjennomsnitt. Tusen 2006-kroner. N=2272.

<i>Kunstnergruppe</i>	<i>Menn</i>	<i>Antall</i>	<i>Kvinner</i>	<i>Antall</i>
		<i>menn</i>		<i>kvinner</i>
Billedkunstnere	107,9	127	73,7	216
Kunsthåndverkere	126,4	42	105,4	175
Kunstneriske fotografer	93,2	19	34,8	22
Designere og illustratører	256,8	43	221,1	66
Interiørarkitekter	180,1	6	287,2	46
Skjønnlitterære forfattere	269,5	91	144,8	67
Dramatikere	268,6	24	156,5	15
Oversettere	257,7	31	206,9	29
Faglitterære frilansere	192,6	57	203,7	29
Kunstkritikere	208,6	12	97,0	15
Skuespillere og dukkespillere	318,8	121	217,3	146
Sceneinstruktører	339,8	18	143,0	15
Scenografer m.m.	280,3	5	227,8	16
Filmkunstnere	246,9	74	185,0	35
- Filmregissører i NFR	261,9	19	283,1	11
- Filmregissører i NFF	212,0	16	99,7	7
- Andre filmkunstnere	253,8	39	156,7	17
Musikere, sangere og dirigenter	212,0	237	202,6	85
Komponister	172,2	59	150,2	13
Populærkomponister	339,3	60	184,0	4
Folkekunstnere	283,5	11	129,5	14
Diverse andre kunstnergrupper	159,8	77	133,1	45
Alle (populasjonsveid gjennomsnitt)	207,4	1188	167,6	1088
	(N=1135)		(N=1137)	

⁶ Enehaug, H. og A.Hetle (2004). Når menn velger menn og kvinner velger menn: synspunkter på bruk av kvinnelige ressurser i norsk filmbransje: rapport fra et forprosjekt. Oslo, Arbeidsforskningsinstituttet.

Totalinntekt

Tabell gir en oversikt over kunstnernes totale inntekter før fradrag og skatter, det vil si kunstnernes inntekter fra både kunstnerisk, kunstnerisk tilknyttet og ikke-kunstnerisk arbeid, samt kapitalinntekter og overføringer fra det offentlige. Sammenliknet med nivået for kunstnerisk inntekt, er inntektsnivået nå hevet for alle kunstnergrupper. Dessuten er bildet ikke lenger like skjevt: Medianinntekten ligger nærmere gjennomsnittet, som betyr at de med lavest kunstneriske inntekter i størst grad kompenserer men andre typer inntekter. Til forskjell fra tabellen som viser kunstnerisk inntekt (Tabell 1), ser vi her at blant ”andre filmkunstnere” er inntekten høyere enn blant regissører i NFR, både i gjennomsnittsinntekt, medianinntekt og i 1. og 3. kvartil. Filmregissører som ikke er medlemmer i NFR ligger også her lavest av de tre gruppene.

Tabell 3. Totale inntekter. Gjennomsnitt, prosenttiler og standardavvik. Tusen 2006-kroner.

<i>Kunstnergrupper</i>	<i>N</i>	<i>Totale inntekter</i>	<i>Median (50 %)</i>	<i>1. kvartil (25 %)</i>	<i>3. kvartil (75 %)</i>	<i>Standardavvik</i>
Billedkunstnere	343	217,4	182,9	115,9	284,3	207,4
Kunsthåndverkere	217	219,4	187,4	123,2	285,9	159,2
Kunstneriske fotografer	41	202,4	131,3	89,0	233,3	243,6
Designere og illustratører	109	375,1	330,2	225,1	436,7	295,1
Interiørarkitekter	52	371,5	356,9	248,5	457,2	199,5
Skjønnlitterære forfattere	158	359,7	264,6	202,6	404,1	402,7
Dramatikere	39	337,6	283,2	155,2	404,8	272,4
Oversettere	60	418,6	394,8	309,5	509,0	178,7
Faglitterære frilansere	86	389,1	399,0	252,7	500,6	214,8
Kunstkritikere	27	362,9	360,1	184,5	484,6	220,4
Skuespillere og dukke- spillere	267	339,5	330,0	221,7	432,1	190,0
Sceneinstruktører	33	384,9	351,5	285,3	513,2	171,0
Scenografer m.m.	21	330,8	349,6	259,3	422,5	162,8
Filmkunstnere	109	349,1	313,2	241,0	435,7	226,7
- Filmregissører i NFR	30	346,3	282,8	224,5	425,7	280,9
- Filmregissører i NFF	23	324,5	302,3	230,4	436,4	199,2
- Andre filmkunstnere	56	360,7	350,8	251,2	447,6	207,5
Dansekunstnere	105	247,1	258,7	144,8	349,5	127,0
Musikere, sangere og dirigenter	322	345,0	349,1	218,3	425,4	279,9
Komponister	72	302,5	299,0	154,0	408,1	181,5
Populærkomponister	64	541,5	369,5	193,6	515,7	838,3
Folkekunstnere	25	305,4	290,6	224,9	372,8	164,4
Diverse andre kunstner- grupper	122	406,5	404,2	284,0	473,1	229,7
Alle (populasjonsveid gjennomsnitt)	227 2	323,8	311,0	201,3	406,3	266,1

Hvor mange livnærer seg som filmregissører i Norge?

At lave kunstneriske inntekter blant regissørene kompenseres med andre typer inntekter, kommer også tydelig fram i de neste tabellene. I Tabell 4, 5 og 6 er det laget en inndeling i tre kategorier etter kunstnerisk inntekt, henholdsvis for regissører som er medlemmer av NFR, regissører som ikke er medlemmer av NFR og for kategorien ”Andre filmkunstnere”. Kolonne to i tabellene viser antall i spørreskjemamaterialet som faller inn i hver kategori, og kolonne tre viser anslagsvis hvor mange i populasjon som faller inn i hver kategori. Videre, viser fjerde kolonne gjennomsnittlig kunstnerisk inntekt for hver kategori, femte kolonne viser totalinntekten, og sjette kolonne viser differansen mellom totalinntekt og kunstnerisk inntekt. Endelig viser siste kolonne den prosentvise andelen som kunstneriske inntekter utgjør av totalinntekten.

Omtrent 1/3 av regissørene som er medlem av NFR har mindre enn 200 000 kroner i kunstnerisk inntekt. For denne gruppen utgjør gjennomsnittlig kunstnerisk inntekt 40 % av totalinntekten. I den midterste inntektsgruppen er differansen mindre, og vi ser at kunstneriske inntekter utgjør mesteparten av totalinntekten (84 %). I den høyeste inntektsgruppen er differansen enda mindre – totalinntekten er her i gjennomsnitt bare 11 % større enn de kunstneriske inntektene (som altså utgjør 89 %).

Tabell 4. Antall filmregissører som er medlem i NFR, gjennomsnittlig kunstnerisk inntekt og gjennomsnittlig totalinntekt etter kunstneriske inntektsintervaller. 2006-kroner.

Inntektsintervaller etter kunstnerisk inntekt (1000 kr)	Antall	Anslag Pop. ant	KI (1000 kr)	Total inntekt (1000 kr)	Differanse (1000 kr)	KI %
0 – 199	11	17	78	194	116	40
200 – 299	9	14	239	285	46	84
300 –	10	16	509	569	60	89

Blant regissører som ikke er medlemmer i NFR er lavinntektsgruppen (med kunstnerisk inntekt under 200 000 kroner) større enn blant medlemmene. Tabell 5 viser at over halvparten av regissørene plasserer seg i denne kategorien. Gjennomsnittlig kunstnerisk inntekt for denne gruppen er på bare 15 000 kroner, og gjennomsnittlig totalinntekt på 200 000 kroner. Med andre ord utgjør kunstneriske inntekter bare 8 % av totalinntekten. Den midterste gruppen, med kunstneriske inntekter mellom 200 000 og 300 000, har i overkant av 60 % av totalinntekten som kunstnerisk inntekt. Legg merke til at her er gjennomsnittlig totalinntekt over 100 000 kroner høyere enn blant medlemmene i NFR som tilhører denne inntektsgruppen, og nesten 40 % av inntekten er fra andre kilder. For de med

høyeste kunstneriske inntekter er forskjellene mellom NFRs medlemmer og ikke-medlemmer små.

Tabell 5. Antall filmregissører som ikke er medlem i NFR, gjennomsnittlig kunstnerisk inntekt og gjennomsnittlig totalinntekt etter kunstneriske inntektsintervaller 2006-kroner..

Inntektsintervaller etter kunstnerisk inntekt	Antall	Anslag Pop.ant	Kunstnerisk inntekt (1000 kr)	Total inntekt (1000 kr)	Differanse (1000 kr)	KI%
0 – 199	13	27	15	200	185	8
200 – 299	5	10	242	398	156	61
300 –	5	10	537	575	38	93

Sammenlikner vi med andre filmkunstnere, ser vi at også her faller i overkant av halvparten inn i den laveste inntektskategorien. De har en høyere gjennomsnittlig kunstnerisk inntekt enn regissører som ikke er medlemmer i NFR, men en god del lavere enn medlemmer av NFR. Også når det gjelder andel kunstnerisk inntekt i den laveste inntektskategorien, legger ”andre filmkunstnere” seg mellom regissørene som er medlemmer og ikke.

Tabell 6. Antall andre filmkunstnere, gjennomsnittlig kunstnerisk inntekt og gjennomsnittlig totalinntekt etter kunstneriske inntektsintervaller. 2006-kroner.

Inntektsintervaller etter kunstnerisk inntekt	Antall	Anslag pop.ant	KI (1000 kr)	Total inntekt (1000 kr)	Differanse	KI%
0 – 199	26	37	42	246	204	17
200 – 299	9	13	255	273	18	93
300 –	21	30	437	540	103	81

Oppsummering

I Norge er det to hovedgrupper av organiserte filmregissører, fordelt på organisasjonene Norske filmregissører (NFR) og Norsk filmforbund (NFF). Våre tall viser at medlemmer av NFR har relativt høye kunstneriske inntekter, sammenliknet med de fleste andre kunstnergrupper. Regissører som ikke er medlemmer av NFR, ligger derimot under gjennomsnittet når alle kunstnergruppene ses under ett. Denne ulikheten i kunstnerisk inntekt mellom medlemmer i NFR og ikke-medlemmer (som hovedsakelig er medlemmer av NFF), bør ses i sammenheng med at opptakskravene til medlemskap er strengere i førstnevnte organisasjon. Dette gir seg også utslag i ulik alderssammensetning i de to organisasjonene ved at andelen unge regissører er mye større blant NFFs medlemmer enn i NFR.

Kvinnelige regissører i NFR har høyere kunstneriske inntekter enn menn. Slik skiller de seg både fra andre filmregissører, fra de fleste andre kunstnergrupper og fra befolkningen for øvrig. Vi har ingen god forklaring på hvorfor vi finner en slik ulikhet. De siste årene har det riktignok vært rettet fokus mot kvinners deltakelse på filmområdet, men hvorvidt og ev. hvorfor det kan ha hatt betydning, lar seg ikke undersøke ved hjelp av vårt datamateriale.

Ser vi på totalinntekt, heves naturlig nok inntektsnivået. Vi ser også at inntektsfordelingen blir mindre skjev. Med andre ord kompenseres særlig de med lavest kunstneriske inntekter med inntekt fra andre kilder. Dette kommer tydelig til syne når vi plasserer respondentene i tre ulike inntektsgrupper og ser på hvor stor andel kunstnerisk inntekt utgjør av totalinntekten i de ulike inntektsgruppene. Det ser ut til at nesten 2/3 av regissørene i NFR i stor grad livnærer seg av regiarbeid. Det tilsvarer om lag 30 regissører. Blant regissører som ikke er medlemmer av NFR, er det en større andel som hovedsakelig er avhengig av andre inntektskilder. Vi anslår imidlertid at det er 20-25 regissører som hovedsakelig livnærer seg av regivirksomheten i denne gruppen. Totalt har vi da ca 50 regissører som er medlem i en av de to gruppene regissører, som hovedsakelig livnærer seg av filmregi. I tillegg kan det være regissører som ikke er medlemmer, eller norske regissører som er bosatt i utlandet som også livnærer seg hovedsakelig av regivirksomheten.